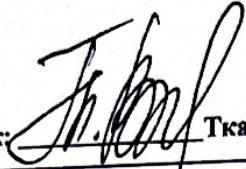
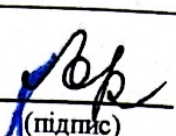

Міністерство освіти і науки України Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра кафедра адміністративного та інформаційного права

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Основи права Європейського Союзу (вибірковий)

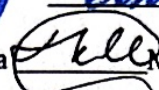
Реалізується в межах освітньої програми *Право*
за спеціальністю *081 Право*
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Розробник: Ткаченко В. В., доцент

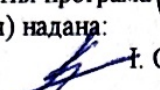
Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри адміністративного та інформаційного права	протокол від 11.06.2026 №16		
	Завідувач кафедри	 (підпис)	Арістова І. В.

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Декан факультету, де реалізується освітня програма М. Ю. Кузнецова

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

 І. О. Кравченко

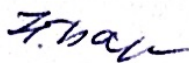
Н. А. Бондар

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

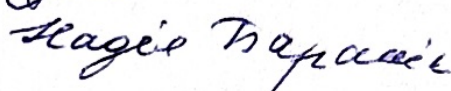
(08.07)

Зареєстровано в електронній базі: дата:

2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ				
1.	Назва ОК	Основи права Європейського Союзу		
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет, кафедра адміністративного та інформаційного права		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	Освітньо-професійна програма «Право» за спеціальністю 081 «Право»		
6.	Рівень НРК	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, НРК — 6 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	1. Денна форма – 6 семестр, 18 тижнів 2. Заочна форма – 5 семестр		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	1. 5 кредитів ЄКТС 2. 5 кредитів ЄКТС		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл Денна форма -150 годин Заочна форма – 150 годин	Контактна робота (заняття)		Самостійна робота
		Лекційні – 30 годин	Практичні – 44 годин	76 годин
		Лекційні – 10 годин	Практичні – 10 годин	130 годин
10.	Мова навчання	Державна (українська)		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Ткаченко Віта Віталіївна, доцент Години консультацій – кожної середи о 12.15, кабінет 123 г		
11.1	Контактна інформація	tkachenkovita85@gmail.com		
12.	Загальний опис освітнього компонента	Основи права Європейського Союзу – самостійна правова система. Необхідність вивчення права Європейського Союзу в Україні пов'язана в першу чергу з потребою в підвищенні загальної правової культури юристів, важливою складовою якої являється знання основних концепцій, понять, категорій закордонного права. У процесі вивчення курсу студенти повинні ознайомитися з європейським правом як самостійною правовою областю, яка займає проміжне положення у відповідних відносинах між національним правом держав Європи та міжнародним правом.		
13.	Мета освітнього компонента	<i>Мета освітнього компонента:</i> ознайомлення студентів з правовими основами формування, побудови та діяльності організації Європейського Союзу; з системою джерел та норм права Європейського Союзу, що регулюють різноманітні види суспільних відносин, в яких беруть участь держави-члени та громадяни Європейського Союзу, інші фізичні та юридичні особи.		
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент має зв'язок із такими курсами, як «Міжнародний захист прав людини та практика Європейського Суду з прав людини», «Міжнародне публічне та приватне право»,		

15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності в Сумському національному аграрному університеті ґрунтується на базових цінностях і принципах чесності, відповідальності, справедливості, поваги, довіри, прозорості, персональної відповідальності та нетерпимості до порушень академічної доброчесності. Норми, що формують політику академічної доброчесності в СНАУ, закріплені у таких внутрішніх документах: Кодекс академічної етики та академічної доброчесності СНАУ (https://surli.cc/qusnwa); Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в СНАУ (https://surli.li/tjraux); Положення про використання штучного інтелекту у СНАУ (https://surli.li/zkvosb). Перевірка робіт на ознаки академічного плагіату здійснюється за допомогою систем StrikePlagiarism.com. Обов'язковій перевірці підлягають кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти, рукописи дисертацій, монографій, підручників, посібників та статей; інші роботи перевіряються вибірково. Використання ШІ допускається як допоміжного інструменту для пошуку, структурування, редагування, перекладу чи попереднього аналізу інформації. При цьому автор має зберігати особисте авторство, критично перевіряти згенерований зміст, не подавати результати роботи ШІ як власний науковий результат та зазначати факт його істотного використання. Недоброчесним вважається використання ШІ для повного чи часткового виконання завдань замість здобувача, генерації недостовірних джерел, фальсифікації даних, обходу перевірки на унікальність, а також подання згенерованих результатів як власних без належного розкриття. В університеті формується нульова толерантність до академічної недоброчесності. За порушення цих норм здобувачі освіти притягуються до відповідальності згідно із Законом України «Про академічну доброчесність», спеціальними законами у сфері освіти і науки та внутрішніми нормативними документами СНАУ.
16.	Посилання в Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/grade/report/grader/index.php?id=3252
17.	Ключові слова	право ЄС, установчі договори, принципи права, джерела права, верховенство права, компетенція, Хартія основоположних прав, первинне право, вторинне право, правові акти, рішення Суду ЄС, принципи права ЄС.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)									Як оцінюється РНД
	ПНР7	ПНР8	ПНР9	ПНР18	ПНР19	ПНР20	ПНР21	ПНР22	ПНР23	
Знати теоретичні положення права ЄС, систематизувати та аналізувати їх	+	+	+	+			+	+		Практичні заняття 1-7
Орієнтуватися в системі правових джерел, аналізувати положення права ЄС;	+	+	+			+			+	Практичні заняття 1-7
Визначати і оцінювати правове становище людини та громадянина в ЄС	+		+	+	+					Практичне заняття -8-10
Аналізувати сучасні події та процеси в застосування міжнародно-правової аргументації;		+	+				+			Практичне заняття -11-15
Здійснювати інформаційний пошук довідкової та методичної літератури за допомогою інформаційних технологій для підготовки аналітичних висновків з питань права ЄС	+				+	+		+		Практичні заняття 11-15

2. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	Пз	Лаб. з.	
Тема 1. Вступ до навчального курсу. Правова природа Європейського Союзу. 1. Розвиток Європейських спільнот та ЄС. 2. Цілі та принципи Європейського Союзу. 3. Структура Європейського Союзу. 4. Права природа Європейських спільнот та ЄС. 5. Співвідношення Європейських Спільнот і ЄС та держав-членів.	4/2/2	6/2/2		10/20/14 6.1.1.-6.1.8, 6.2.1., 6.3.1, 6.3.3.
Тема 2. Поняття і система права ЄС. 1. Поняття, цілі та принципи європейського права. 2. Джерела європейського права. 3. Правовідносини, що регулюються правом ЄС. Система права Європейського Союзу.	4/2/2	6/2/2		10/19/11 6.1.1.-6.1.8, 6.2.1, 6.3.1, 6.3.3.
Тема 3. Інституційна структура ЄС. 1. Загальні принципи побудови та функціонування інституційної системи. 2. Європейська Рада: склад, порядок формування, структура, організація роботи, повноваження. 3. Європейський парламент: склад, порядок формування, структура, організація роботи, повноваження. 4. Європейська комісія: склад, порядок формування, структура, організація роботи, повноваження, відповідальність. 5. Судова система Європейського Союзу	6/2/2	6/2/2		10/19/12 6.1.1.-6.1.8, 6.2.1, 6.3.1, 6.3.3.

Тема 4. Основи правового положення людини і громадянина в ЄС. 1. Громадянство ЄС: підстави набуття та припинення. 2. Принципи правового положення людини і громадянина в ЄС. 3. Основні права та їх захист зі сторони ЄС. 4. Хартія ЄС про основні права 2000 рік. 5. Гарантії прав людини та громадянина в ЄС.	6/2/-	6/2/-		10/19/11	6.1.1.-6.1.8, 6.1.14, 6.2.1., 6.3.1, 6.3.3, 6.3.8
Тема 5. Правові основи зовнішньої політики та політики безпеки Європейського Союзу. 1. Становлення загальної зовнішньої політики та політики в області безпеки та оборони: - Європейське політичне співтовариство; - Маастрихтський та Амстердамський договори; - оборонна політика. 2. Інститути, інструменти та основні напрями загальної зовнішньої політики та політики в області безпеки: - зовнішня діяльність; - цілі та принципи; - інститути та інструменти; - основні напрями.	6	6/-/-		10/19/11	6.1.1.-6.1.15, 6.2.1., 6.3.1, 6.3.3., 6.3.8
Тема 6. Загальна характеристика торгового права Європейського Союзу. 1. Загальна торгова політика та торгове право ЄС. 2. Джерела торгового права Європейського Союзу. 3. ЄС в системі всесвітньої торгівлі. 4. Загальний митний тариф як інструмент торгової політики.	4	8/-/-		14/19/11	6.1.1.-6.1.18, 6.2.1, 6.3.1, 6.3.3, 6.3.7
Тема 7. Основи Шенгенського права. 1. Свобода пересування осіб в контексті міждержавного співробітництва. 2. Предмет, структура, джерела Шенгенського права. Місце Шенгенського права в правовій системі Європейського Союзу. 3. Візове регулювання. Єдина (шенгенська) віза. 4. Шенгенський простір. 5. Загальні правила пересування та перебування осіб в Шенгенській зоні.	4	8/-/-		12/19/11	6.1.1, 6.2.1., 6.3.1, 6.3.3., 6.3.5

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДНР1. Знати теоретичні положення права ЄС, систематизувати та аналізувати їх	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - рішення ситуативних задач, виконання індивідуальних, сильних завдань, розігрування ролей, ділової гри. - ситуаційне дослідження; - обговорення на заняттях; - ділової гри.	16/4/4	- опрацювання незнайомих (нових) термінів та складання власного термінологічного словника; - додаткове опрацювання лекційного матеріалу. - тестування, анкетування, реферат, консультація, письмова робота	20
ДНР2. Орієнтуватися в системі правових джерел, аналізувати положення права ЄС;	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - практичних занять, аналіз практичних ситуацій, - рішення ситуативних задач, виконання індивідуальних, сильних завдань, розігрування ролей, - ділової гри.	16/4/4	- додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи.	20
ДНР3. Визначати і оцінювати правове становище людини та громадянина в ЄС	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - аналіз практичних ситуацій, - рішення ситуативних задач, виконання індивідуальних, сильних завдань, розігрування ролей, - ділової гри.	14/2/4	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	20
ДНР4. Аналізувати сучасні події та процеси в системі європейських міжнародних відносин з точки зору застосування міжнародно-правової аргументації;	- аналіз практичних ситуацій, - рішення ситуативних задач, виконання індивідуальних, сильних завдань, розігрування ролей, - ділової гри.	14/4/4	- додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	22

ДГР5. Здійснювати інформаційний пошук довідкової та методичної літератури за допомогою інформаційних технологій для підготовки аналітичних висновків ЄС	- проведення, лекційних, та практичних - рішення ситуативних задач, виконання індивідуальних, сильних завдань, розігрування ролей, діловій грі. - ситуаційне дослідження; - обговорення на заняттях; - діловій грі.	14/2/2	- додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожного з тем; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	22
Всього		74/16/ 24		76/78/ 96

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено (залік)

№	Методи сумативного оцінювання (іспит)	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Модуль 1 (теми 1-4)	50 балів	До 7 тижня
2.	Тестування	10 балів	До 7 тижня
3.	Усні опитування. Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) по кожній темі	20 балів	щотижня
4.	Написання контрольної роботи за результатами вивчення теоретичного матеріалу	20 балів	щотижня
5.	Модуль 2 (теми 5-7)	50 балів	15 тиждень
6.	Тестування	10 балів	До 15 тижня
7.	Усні опитування	10 балів	щотижня
8.	Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) по кожній темі	10 балів	щотижня
9.	Індивідуальна дослідницька робота (реферат)	10 балів	щотижня
10.	Колоквіум	10 балів	щотижня
11.	Залік		

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
Усні опитування. Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) по кожній темі	<5 балів	6-10	11-15 балів	16- 20 балів
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, відумкність, запропоновано власне вирішення проблеми</i>
Тестування	<3 балів	3-5 балів	6-8 балів	9-10 балів
	<i>Теоретичні відповіді не точні не вірні</i>	<i>Відповіді надані не на всі питання колоквиуму,</i>	<i>Завдання виконані студент орієнтується</i>	<i>Всі завдання виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі</i>

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
Усні опитування. Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) по кожній темі	<5 балів <i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	6-10 <i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання</i>	11-15 балів <i>Виконано усі вимоги завдання</i>	16- 20 балів <i>Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми</i>
Тестування	<3 балів <i>Теоретичні відповіді не точні не вірні</i>	3-5 балів <i>Відповіді надані не на всі питання колоквіуму,</i>	6-8 балів <i>Завдання виконані студент орієнтується</i>	9-10 балів <i>Всі завдання виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі</i>
Написання контрольної роботи за результатами вивчення теоретичного матеріалу	<5 балів <i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	6-10 <i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання</i>	11-15 балів <i>Виконано усі вимоги завдання</i>	16- 20 балів <i>Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми</i>
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-1 бал <i>Залежить від кількості вірних відповідей на тест</i>	2-3 бали <i>Залежить від кількості вірних відповідей на тест</i>	3-4 балів <i>Залежить від кількості вірних відповідей на тест</i>	5 балів <i>Залежить від кількості вірних відповідей на тест</i>

5.1. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	На кожному практичному занятті
2	Обговорення та оцінювання студентами виконаних практичних завдань	на практичних заняттях
3	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань	На консультаціях
4	Оцінювання результатів колоквіуму	8,15 тиждень
5	Оцінювання письмових робіт	8, 15 тиждень

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела (Підручники, посібники, монографія)

- Право Ради Європи та практика ЄСПЛ : навч.-метод. посіб. / за ред. Х. Н. Безруза ; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2023. 120 с.
- Аракелян М. Р. Право Європейського Союзу : навч.-метод. посіб. для прак. занять та самостійної роботи / М. Р. Аракелян, Ю. Ю. Акіменко та ін. ; за ред. Х. Н. Безруза ; НУ «ОЮА». – Одеса : Фенікс, 2024. – 173 с. – (Сер.: Навчально-методичні посібники). Режим доступу: <https://doi.org/10.32837/11300.27702>
- Право Європейського Союзу: навч.-метод. посіб. для прак. занять та самостійної роботи / за ред. Х. Безруза; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2024. 173с. URL:<https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/dd2614d1-5a09-43f1-833b-a4c992413fd1/content>
- Право Європейського Союзу : академічний курс : підручник : 2-ге вид., доповнене і виправлене / В. І. Муравйов, Н. Б. Мушак, Ю. О. Волошин ; за ред. В. І. Муравйова. – Київ-Одеса : Фенікс, 2023. – 436 с. ISBN 978-966-928-699-4
- Міжнародне приватне право. Навчальний посібник. Практикум / В. О. Бажанов, О. О. Білик-Ромашенко, Т. В.

- Боднар, Е. М. Грамацький, І. А. Діковська, А. О. Кодинець, О. В. Кохановська, Р. А. Майданик, Л. В. Панова, Ю. Д. Притика, Л. І. Радченко, В. В. Цюра / кер. авт. кол. д-р юрид. наук, проф. І. А. Діковська. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 368 с. URL: <https://cutt.ly/ReTgSWXc>
6. Вайцеховська О.Р., Руденко О.В. Міжнародне приватне право: загальна частина: навчально-методичний посібник. Х.: Право, 2023. 256 с. URL: <https://cutt.ly/SeTgFwcj>
 7. Міжнародне публічне та приватне право сучасності : навчально-методичний посібник / Ю.Ю. Акіменко, О. О.Белогубова, К. В. Мануйлова, П. П. Войтович, О. К. Кансберг-Сандул. Львів: Видавць Кошовий Б.-П. О., 2023. 99 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/bitstreams/d3433b25-3d4f-43cea73769f8c11cb3e0/download>

Допоміжна

1. Арістова І. В., **Ткаченко В. В.** Адаптація національного законодавства у сфері штучного інтелекту до законодавства Європейського Союзу. Юридичний науковий електронний журнал. №3/2026. С. 58-62 <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2026-3/10>
2. **Ткаченко, В. В.** Міжнародні системи захисту прав людини: універсальні та європейські механізми і їх імплементація в правопорядок України. Український політико-правовий дискурс, №23(2026). <https://doi.org/10.5281/zenodo.20653195>
3. Арістова І. В., **Ткаченко В. В.** Цифрові права людини як комплексний інститут інформаційного права. Європейські Перспективи. 1(2). С. 5-12 DOI:10.71404/EP.2026.2-1.1
4. **Віта Ткаченко**, Тамара Чернадчук. Адаптація українського законодавства до законодавства ЄС у сфері публічного управління. Соціологія права. 1-2 / 2025. С. 208-213 DOI <https://doi.org/10.37687/2413-6433.2025-1.36> URL: http://soclaw.idpnan.kyiv.ua/archive/2025/1/1_2025.pdf
5. **Ткаченко В. В.**, Кравченко І. О. Інтеграція України у європейський цифровий простір: правовий та технологічний аспект. Юридичний бюлетень. 2025. №36. С. 74-80 DOI <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2025.36.08>
6. Lukianets-Shakhova, V., Pysarchuk, V., Sokh, K., Malatsai, I., & Tkachenko, V. (2024). Ukraine's journey towards European integration: Successes and future outlook. Multidisciplinary Reviews, 8,2024spe077. doi.org/10.31893/multirev.2024spe07
7. **Ткаченко В. В.** Реалізація принципу недискримінації у вторинному законодавстві ЄС. Прикарпатський юридичний вісник. Випуск 2 (55), 2024. С. 141-144 URL: http://piv.nouua.od.ua/v2_2024/30.pdf
8. Lykhova, S.Y., Maistro, D.M., **Tkachenko, V.V.**, Shestakova, S.O., Mikhaylichenko, M.A. Animal welfare: European standards as a basis for reforming national legislation in Ukraine. Nativia. 2023, 11(2), P. 264–271. URL:<https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85171765923&origin=resultslist&sort=plf-f>

Методичне забезпечення

1. Ткаченко В. В. Основи права Європейського Союзу: Конспект лекцій. Суми, 2021 рік, 60 ст.
2. Ткаченко В. В. Основи права Європейського Союзу: Методичні рекомендації для виконання практичних занять. Суми, 2021 рік, 30 ст.
3. Ткаченко В. В. Основи права Європейського Союзу: Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи. Суми, 2021 рік, 30 ст.

2. 6.4. Інформаційні ресурси

<http://www.euro.eu.int> - інтернет-ресурс, присвячений валюті євро
<http://www.tacisto.uralinfo.ru/es.html> - інтернет-ресурс, присвячений ЄС
<http://www.ceps.be> - центр європейських політичних досліджень, Брюссель
<http://europa.eu.int> – офіційний ресурс, присвячений Євросоюзу <http://europa.eu.int/eur-lex/lex> - європейське законодавство
<http://eu-directory.ea-ua.info> - Довідник з євроінтеграції
<http://europa.eu.int> - Веб-портал Еуропа (Європа)
<http://ukraine-eu.mfa.gov.ua> - Представництво України при Європейському Союзі
<http://www.delukr.ces.eu.int> - Представництво Європейської Комісії в Україні
<http://www.euabc.com> - Інтернет-госларій термінів ЄС
<http://www.eurolib.kiev.ua/ua/> - Віртуальна бібліотека з європейської інтеграції
<http://www.europa.dovidka.com.ua> - Глосарій термінів Європейського Союзу
<http://eu.prostir.ua> – Європейський простір

- 2 Зазначити компонент сумативного оцінювання
- 3 Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки